

10-2-

45

Sarsneleta en un acte
catalana y en vers
original
de

12

UNA MIT DE SAN JOAN.

897

Domingo Font.

1875.

17
18
19

20
21
22

23
24
25
26
27
28
29
30

31

46
Una nit de san Joan.

Samuela en un acte
catalana y en vers
original de.

Domingo Font.
Música
de

Joaⁿ Martí.

estrenada en la campos de lleyda
11 de agost.

1875.

Personatjes.

=

Sio.

Roseta.

Joan.

Patau.

Nasi.

Sevens.

Anton.

Gr Carbo.

Coro general. quitxalla etc.

La escena passa a la Canonge y Masricart. al 1875.

=

Acte unich.

=

Plassa: à la Dreta en primer terme
casa practicable formant cantó en-
xapranat, finestras baix, y al primer
terme o pis de frente al espectador;
finestra al primer pis que dona
al escenari y porta d'entrada, à la
esquerra fachada de casa l'alcalde,
al foro una font, es de nit, al costat
de casa l'alcalde un banc de pedra.

—
Escena 1^a
—

Sereno assentat a la font. Coro d'
 homes ab guitaras, ferrets, paneres,
 etc. surten per la dreta primer
 terme cantant, fan rotlle a la pla-
 ça y en van per la esquerra loro.
 enseguida surt Patau dalt de la fines-
 tra que dona al escenari.

Cant.

=

Coro: Avuy es nit d'alegria,
 es nit de molt disfrutar
 que cap nit es tant de broma
 com la nit de San Joan.

Tivati Borrego!

Salta canta y balla

sino 't mollaré

qu'es la nit de broma

y la bona ventura

luego 't donaré.

Quiriquiy! quiriquiy!

Quiriquiy, quiriquiy!

Si 't rompo una espatlla,

Tivati Borrego!

busca qui lo curi

y aixó ray.

(sen van)

=

Parlàt.

=

Patau.

(Obrint la finestra.)

Ya sen van! a fe que ho sento,
Tant que m'agrada à mi'l cant.
Malvinatge 'l dormi massa!
Esclà: mitj endormiscat
no se sent sino barullo...
Tant bi que ho deihen xafà!
Per forsa! ja no cal dirho.
com que son los mes trempats.
cantan una americana
que 'l Pep cego ls va ensenyà...
quina cosa mes bufona!...

Jo no hi entench, la veritat,
pro quant fan uyey! panchito!
panchita se vol casar!

surt un ab la veu molt prima
lo xicot de ca'l untat.

be'l coneix prou tot lo poble,
y tot parlant ab lo nàs
quachi! negito! no! quieto!

que jo no se com s'ho fa
a tot lo poble fa riure...
vamos ho xafan com cal.

(Lo Severno ha estat
assentat fins ara, s'aixeca
y va baixant.)

Holaja baixa 'l severno?

Veyam si tenim molt tart.

50
Sereno? No canten l'hora?

Ser. Mudo la ploma.

Pat. Cavani.

Oh! sí vos sempre alegre...

Ser. Pero avuy no puch cantá

Pat. Y això, perquè?

Ser. Oh! perquè?

Pat. No esten pas encostipat?

Ser. Que no 'm rents ab la veu clara?

La cuestas també te nas.

Pat. No comprendeh...

Ser. Diu la justícia
qu' aquesta nit de san Joan
convé molta vigilancia...

Diu que 's temen... i pots baixá?

Pat. - obra no.

Ser. - Donchs deixeu corra

Pat. - Pro perquè?

Ser. - Res, ja ho sabràs.

Pat. - Digueu home, ja us escolto.

Ser. - O'ho diré, pero... (que calli)

Pat. - Ya, ja!

Ser. - Crech que la cosa peligra
perque han dit que son uns quan
que burlant la vigilancia
favant lo seu fet... y ovant.
En fi, cosas del enredo.

Pat. - Dizeis ja som al calaix.

Ser. - Fins afirmen que si entran
es senyal que hanvant untat.

Pat. Volem di' quina pillada!

Ser. No eridis.

Pat. Miren qu'es cas!

Ser. L'alcalde també vigila,
pero estava molt cansat,
y ara es dins a dormir un rato.

Pat. Qu'està cremat?

Ser. Pots conta.

Ell que vol anar tant recte,
que vol la tranquil·litat,
veni aquets a alterar el poble.

Pat. Si qu'amigo!

Ser. Ya es prou mal!

En fi, tu fes callandito.

Pat. Vos ja sabeu que l'Patan...

Pero s'han pres precaucions?

Ger- Vigilem mitj d'amagats,
perque si s'enterra 'l poble
ja s'pensaria que...

Pat- Es clar.

Ger- Ah! a la font veig dos bultos
Dissimula.

Pat- Be!

Ger- Y 'l Joan? (cridant.)

Pat- Ha surtit un rato a fora

Ger- Y donchs tu?

Pat- Fins qu'ell vindrà.

Ger- Ara he vist sortir ton oncle.

Pat- Que fa molt?

Ger- Per alt... un quart

Pat- Heu vist si duyan la burra

ser- No l'he sentit pas brama,
pero m'ha semblat qu'entre ells
hi anava algun animal.

Pat- Donchs era'l burro del oncle.

Uy! ja portan teca en grant.

ser- Com ho sabs, si tu dormias?

Pat- Si qu'esten poch enterat.

Abuy fem la gran tifava
los de la cort de Sr Joan,
Y l'oncle paga la festa,
si veyessin la vivam...

Capons, gallinas, pollastres,
y llançonissa à bessa?

Que no masteguen, sereno?

Ser- Ells m'hi haquessen conoïdat.

Pat- Obixo ray, al meu darvera,
un mes ja s'hi pot ficar.

L'oncle ray. que te pessetas!
Y després sent lo seu sant.

Ser- Y si faig venir la dona?

Pat- També hi cap.

Ser- Si? Donchs vevás.

Obixis que toquin las quatre
ja'm tens deixant lo fanal.
erido abants las criaturas
a la dona... y'l meu cunyat
si vol venir ab la Gileta,
que li dich?

Pat-

Biven avant.

Pat. Ya saber que un mes o menos
entre tants may es mirat.

Ser. Y es clà. Quedem per las quatre?

Pat. Bueno! Marxarem plegats.
Mes sobre tot callandito.

Ser. Si home si. (m^o loro.)

Pat. Que no feu tart.

(Entre tanca la finestra y se'n
porta 'l llum.)

Escena 2^a

Carbo monjos del poble ab escopetas.

luego 'l Seveno tots entran per la dreta.

Primi terme.

Carv. Sobre tot molta cordura.

no fumà ni emahonà
ells volan probar ventura
pro avuy, es cosa segura,
no 'ls hem de dexar medra.
Nada, nada, guerra als daus,
y guerra al tapete vert
que no 'ns tingan per bobaus
Oh! Baldiri! si m'hi caus...

Ser- Secretari! allà està obert. *(entra)*

Car- Seran ells! qu'heu vist?

Ser- No ve.

Car- La porta?

Ser- Mili ajustada.

Car- Y vos exau?

Ser- ebl carré.

Car. Y à dins?

cer-

Tot Josech.

car-

Esta bi.

Anem à ferhi parada.

(Corrent elly's monos per lo cantó del terme.)

Ger.

Ara m'ho deuva à n' à mi si l' secretari se'n ix.

- per lo que pot suchschí, ja que l' batlle es à dormi, femli una oven en lo quix.

(De l' tren de la butxaca y fa una oven à la porta del alcalde y se'n oadre, ta 1ª ferme.)

Escena 3^a

=

Joan que ve del foro dreta ab un cabàs de fullam, un cistell tapat, covech, fanal etc y's dirigeix à casa del alcalde y truca aquan tant lo cabàs à la paret.

Senyo' alcalde?

Sen.

Qui demana?

Joan-

Si 'm necessita vaig dalt. ja està regat lo bancal y ara te l'aigua 'l jordana. Si algo t'inch de pregona que esperin, que ja ho sabran perque avuy es lo meu sant.

y jo no vull treballa...

So trobat lo vell Pistrach
damunt de ca la Lijo
y ha dit que l Pere Mijo
no li vol donar aquell sach.
Ab això, diu que vindrà
abans de que surti l sol.
jo li he dit: no tardeu molt
que sino ja no hi serà.
que no he fet bi?

(Figura que contesta murmurant.)

(Malament.)

- Be, be jo no m'embalico
(si de cas se'n porta un mico
sigui del ajuntament.)
- Bon dia. - Quanta mentida!

Si s'abes qu' aquesta nit
l'he passat molt divertit
fent bromes ab la Margarida.
Quantes teclas hem tocat...
Pro del que sempre vivim...
- Despres ja li contare
qu' ara vaig molt carregat.

(Va a entrar a la
porta dreta. Tropera
y can lo [anal].)

Coro atravesant la esce-
na y cantant.

=

Ahuy es nit d'alegria
de saltar, cantar, y ballar.

perque 'ls xicots y xicotas
surten junts a passejar.

Esuna 2^a

=

Sio, Anton, ven de Nasí,
Roseta.

cbn. Ven a mi m' sab mal truca
perque si 'ls dura la son
diran boi sempre es l' Anton
'l que 'ns ve...

Sio.

Pero; que hi fa?

Vos també sou mes estrany!

cbn. Esclà per fe ximplerías...

(adonç se pren à fer
un cigarett.)

Jio - Si las fessera tots los dias...

pero es una volta al any...

- Vos sempre esteu per soroll
no truquen? trucauè jo.

Un roch gros; aquest es bo.

(Ab la llum del ninte
que adonç ha encès en la
pedra truca à la porta
del alcalde y figura que
fa mal al dit.)

Don - Truca! Truca!

Jio - Uy! Uy! Fonoll!

Don - Un cop ray, això no es res.

Jio - Y tot lo dit trench xafat!

abu- Dit mes ò menos--

gio- Cavat!

abu- Es dit menos ò dit més.

May sols creure l'que t'dich jo.

Ep! Nasí! vaige, que fem?

ca. (dum) Esperat que ja baixem.

Nosa. i. Bon? que no ve la gyo?

gio Gi, Roseta, soch aquí.

Nosa (dum) Ja surto tot desseguida

gio- Va, bleda.

Nosa (i.) Ja estich vestida.

ca. (i.) Calliu que ja baixo à obrí.

Escena 5^a

Dits. Patan.

Pat. Mentres ell s'arregla un poch
estemse aquí y vigilem

con- Hola! Patan, ya marxem?

Pat. Fins a las quatre no'm molen

gio- Y aixó que'm fas lo cremat?

Pat- Ah! que'és tu?

gio- Donchs qui sere.

Pat. Com qu'és tant posch lo carré.

que tal?

gio- Be, y tu?

Pat- Yo t'empat.

No- (Surtint.) Gijo.

gio- Roseta, que be!

No- (Surtint.) Bon dia, tothom!

Toth- Bon dia,

Rosa - Bambi Patan?

Pat - Mis caldria

Pero prompte us deixava

Donchs que fem?

Na - Prent lo cabas... (a Rosa)

Rosa - Ab el paní aniva milló,

Na - Tesho com vulgas.

Rosa - Gyo,

entra que m' ajudarás

Escena 6ta

Nasi, Pat. conton.

Pat - Vos ja surtiu arreglat
com aquell qui va d'ofici?

Na- Que hi vols fer, tindrà aquest vicí,
després que's comoditat,
sols me diguin, Nasi, baixa,
ja'm tens arreglat com ara,
gambeto, xiulet, y vara,
y'l ball rodó aquí a la faixa.

(per lo revolució)

que sent alcalde com so
no vull que l'ordre s'alteri,
si no fos lo meu sanderi,
ique fora la població?

obqui tothom tranquil viu,
y gracias al meu govern,

ni tenen fret al hivern (butiraca)

ni Kampoch caló al istiu. (boca)

Jo veig al gra; soch legal
per xo tinc al poble unit,
jo no so de cap partit
so sense, soch liberal.

Soch d'ordre y de rectitut
aixó si, la vava dreta
qu'algú no compleix? cacheta!

Pat. Y aixis tothom fa quietut.

Na. Ves si 'ls tinc acobardits
que mirantlos, ja 'ls immuto.
- Com saben que soch tan bruto.

(Satisfet.)

(Y'ouhen crits y disputas.)

Y tant... que son aquets crits?

Con. Disputas.

(Van creixent
pero lluny.)

Na- Donchs vina ab mi.

Calla esperat un moment.

(Putra a casa y
surt ab la escopeta.)

cbn- Jo no soch d'ajuntament....

Pat- L'alcalde's te d'obedi

Na- Prent l'escopeta,

cbn- Ehi

Na- Anunt!

tu Patan, vigila aqui
si aquellas van per surti

qu'esperin - pujala al punt,

(Ab conton que te la
escopeta ab por. y la posa
al primi punt.)

Dixis: ora al meu costat.

si à catxetas no ho calmes... ⁶⁰

Chu- Qui haig de fe?

Na- Bira y res mes,

fins que n caiguin la nitat.

(Los crits van augmentant.)

Patou va fins al foro y després baixa y s'assenta al bancal de la porta del alcalde y s'adorm.)

Escena 4^a

Patou, Joan

(Dalt de la finestra frente al publich penjant lo llum dins.)

Joan- Hola! Toroll pe'l carré?

Ya es estrany qu'aquesta nit no tinguen ningú ferit.

Pat- Assentat esperare.

Joan - Encare que jo ballant
res del poble he sapigut.
Mare de Deu qui hem vigut,
Mentres han estat tocant
ella y jo may hem parat.

(Figura que's renta
las mans y s'arregla.)

Després vinga la gran coca.
encare 'n tinc a la boca
de tanta que n'he menjat.
Y de gresca n'habem fet...
pero en lo que he vigut més...
ja l'hi contaré després
qu'ava vull beure un xiquet.

(Entra y pren lo pa)

Escena 8^a

Dits. Noseta. luego yío en lo
dit emboliat.

Rosa. Patan que t'has adormit?

Pat. Ca! Si m'estich vigilant.

(Despertantse y s'aixua.)

Y la Luyó?

Rosa. Dins, buscant

un drap per posarse al dit

Pat. S'ha fet mal?

Rosa. Una duricia
d'un copet a n'el dit xich.

Joan. (Abony fora bon musicch.)

(Ablo porro a
la ma y ben.)

Pat. Ah! miri.

Rosa. Que?

Pat. Una noticia. Comintem

fa poch un ha dit lo sereno.

No molt clà, pro ab sas rasons

es qu'han portat molts canons

Rosa. Per posar'l gas?

Pat. Un veneno!

D'artilleria y fusells...

Juan. (Dixó es bon trajo de vi.)

Pat. No cal que t' digui per qui...

Jio (surtiu) (Encare son fora ls vells?)

(Quaytan a la porta)

Pat. Sobre tot no'n parlis res...

Jio. (Com s'estant aprofitant.)

Rosa. Pero 'l meu pare.

Yio. (Si 'l Joan

fos dalt.)

(Surst y s'encamina a la porta de Joan.)

Pat. Ja ho sap.

Nosa. Si.

Pat. Y dels primers!

Pex xó ja sab lo fulano...

Yio. (Deu se dalt, perque hi veig llum.)

Nosa. Prò ab tants fusells? Llamp que 'ls fuma?

Pat. Si vinguessen mans a mans...

Rosa. Pero...

Pat. Parlem d'altre cosa. (requiescent.)

no vull se mes fadrinet.

Nosa. Tant mateixa?

Yio. (Des lo seimplet.)

si surtis....)

Pat- Lo que't dich, Rosa.

Joan- (¡Quina boca!)

Pat- Per Nadal

Si la diyo hi ve contenta....

Joan- (Fa sed la coca calenta.)

Pat- Mi hi caso.

(Ben y en sa i eny
y surt, puerter.)

Rosa- Si?

(Sorallant la porta y veient q
no surt. Joan.)

Si- (Qu'animal!)

Pat- obra l que podriam fe
tots junts comensa a marxar.

Si- (Ba, moy, feste repica.)

(Borna a proba y veient
que no surt passa al altre
part.)

Rosa- Que ve l Joan?

Pat-

Tambi ve.

Per fe un xiquet la brometa
crech qu'aixo sera'l milló.

quant jo'm casi ab la Suyo...

Sio-

Cordam aquest fil Roseta.

(Per lo dit embolmat.)

Pat-

(Ella aqui, si m'ha sentit. (et Rosa))

Rosa-

Y a fi que t'has tornat roig

Sio-

Perque?

Juan-

(No'n faig poch de goig.)

Sio-

Me fas mal.

Rosa-

By! Dixa's dit.

(Dixantli.)

(Tu, y aquell?)

(Ab Patan.)

Pat-

(Ha'l eridare.)

Rosa - (Per això fe'l desentès.)

Pat - Guig, tanta!

Giò - (No surt.) (mirant dalt.)

Pat - Das tres. (Tocan las tres)

Rosa - Das tres? Donchs trech lo pare!

Giò - Perquè?

Rosa - Comensem ana. - (vient)

Giò - Be be, ves; t'espero aquí.

Pat - Si 'ls vells tornessin? -

Giò - Ah! sí...

Ves, y aquoytals per allà.

(Rosa entra al quarto
y Paton desapareix pel
seu dret.)

Escena 8

-Gis-

Cant

=

Vaya uns homes corran
 Deu men! qu'aturats.
 No saben compendre
 res del que una fa.
 Suspirs... y miradas
 que li vaig donant
 y per aò 'l gran sonso
 com si no 'n fes cas.

Ah! si 'l cor que tinc los d'home,

oby! quin cor fora mes gran.
de segü no'l quanyoria
ni 'l cor de la catedral.

=

A totas las noyas
favia Michit! Michit!

(Petons?)

que 'ts quapa, fulana... (Cim)

- Aden serafi.

(à l'altre)

- Hermosa rateta...

id.

- Qui fos rateli....

id.

y tantas cosetas

que quedan perdi.

Pero que sent noya
m'ho tinch de calla...
oby! deipenho corra

y anem esperant.

65

Escena 9^a

Diego. Juan ha baixat a la finestra de baix per l'interior y veient que el Patou no hi es dins:

Juan - Ah! lo mano! m'ha deixat?
Dico no m'agrada gota.

(Va per sortir enfadat, al mateix temps, diego ha cullit un roca que l'ha tira a la finestra y cau prop seu.)

Diego - Veyam si l'istrech.

Juan - Ep! dona.

Tiren dret.

Diego - que t'he tocat?

Joan - Ah! que 'ts tu? Ba!tho perdono.

- pero 'l susto sobrament.

Giò - No ho so fet espresament.

Joan - Pero si no me n'adono...

; Qu'ets sola?

Giò - No; la Noseta
ava arretgla 'l panerèt.

Joan - Per na fova?

Giò - Si; un ratet.

; que vols veni? (molt min)

Joan - Una estoneta...

Giò - Que quapo que t'has posat!
Plastichs nous. (bolantost)

Joan - Yo't dire.

(Aquesta mossa no se'n va)

si be es cert que temps passat.)

Giò - (Després qu'una l'adona feu -
niveru quin cas! - ay gran sorpo!)

Joan - Vols di que vaig?...

Giò -

Oh! molt guapo.

(Moment de pausa y ill
mirant de vell a la porta
de Nosa.)

Joan - (Si per cas la Nosa m'veu)

Giò - (Yembla qu'està pensativa.)

Joan - (Ebb tot, aquesta es primavera.)

Giò -
que pensas?

Joan - En la fatlwa

que vaig teni l'altre istu.

Giò - (Potsè al ultim l'arranquem.)

Joan - Yo estimaba una xicota

bastant rica, molt quapota -
Lis - Y l'has oblidat? (Resquem.)

Joan - (Elle posa en un compromís.)

Lis - Tant malament se't portaba
Pela com tot t'ho negaba. (plora)

Joan - (No hi ha remey, ja es precis.)

Vaiga, Liso, poch plora,

d'aquest cor tu tens la clau.

Lis - No m'enganyas? (amorosa)

(Y'l Patan?)

Joan - Escolta, y podras jutja.

- Cant.

Joan - Surto al demati de ju
y me'n vaig al campaa

si ab forsa vull repicà
 no mes cal que pensi en tu.
 faig Bom! Bom! apoch apoch,
 pró pensant en la Giyó.
 Bom, bom, bim, y repicó
 y així se m' enxampla 'l cor.

=

Quant toco per un difunt
 me quedo tot trist, pensant,
 que n' aquell solenne instant
 tot ho havem de tenir apunt.
 faig Bom! Bom! apoch, apoch,
 pró pensant en la Giyó. etc.

-

Gio. De sentirte estich goixosa.

Tu m' seràs sempre fidel?

Joan-

Jo no desitjo altre cosa
que veni ob tu fins al cel.

Giò-

Fins al cel?

Joan-

Si, fins al cel.

No t' recordas ja pitava
de l'altre any que a Montbrís
ballàvem quatre coquetes
los dos per festa major?

Giò-

I al donar-me tu las prendas
me feya trip, trap lo cor.

Joan-

I agafant la ma blanqueta
vaig dirte jo plé d'amor.

=

Los dos-

Los àngels contemplan

la nostre passió,
 y voverens desitjan
 felissos los dos.

Joan- Y 'l cego a las horas
 toca 'l violi.

Chio- Y al rompre la danza
 va cantar per mi.

1ª Vola.

Chio. Las gáltaas tienes verruellas
 ja si lo que te ha pasado,
 qu' aquest galan d'espardenyas
 el covaron te ha flechado.

Joan- Y porque no fosses
 ni aixi mes que yo,

per acontentarme
me va cantà això.

2.

El galan que esta bailando
es un nunci y campaner,
y si se casa quan ella
seran marido y mujer.

=

Is dos-

Elivenclos com ballan
llangero y assorits.
si per cas se casan
viuran molt units.

=

Esena do^{na}

Dik Patan.

que ve del llibre y es colat

Joan. Ja ho vens si serem ditxoros
jo ja 'm conto com casat

Jo. Si no 'm trencas la paraula.

Joan. Perque te l'haig de treca?
quant lo cor sent un afecte...

Pat. (Els dos. Veyam que diran.)

Joan. L'amor ~~sunt~~ sunt sempre a la casa
hi ha voltas que per cobart,
un hom no pot declarar...

Pat. (Li dir que l'estima, avant!
chixi m'agradan los homes,
que fassin be pe'ls companys.)

Joan. Que no vens qu'ets tan bufona!

Pat. (Escla, qu'ho es home, escla.)

(Tot satisfet y rient.)

(Ho que may goraba à divli.)

Joan - Vals mes pelas!

Giò - Callaràs... (rient)

Joan - Vaiga, boixota, ten rius?

Abixis que 'us donguem la mà
y'l capella 'us fassi espurgis.

Pat - (Oh. com. com! qu'estich somiant)

Joan - No't recordas quant passabas
pe'l tros del oncle grabat
portant lo dinà al teu pare?

Giò - Un dia regabas naps...

y 'us vos donà una pereta...

Joan - Vaige, tonta, vols callà...

(Aquesta scena molt pupada)

Giò - De primé no la volia.

70

Juan - Pero al véuerm enfadat
la vos pendre vergonyosa
vos mossegà en lo cap baix,
y escurantla... y escurantla
vos di, ay! que m' agradat...
d'aquestas peras tant dolbas
me'n menjaria!... (Esponderant.)

Pat - Bé esta! (Venint d'ells sínd)

Juan - Y això?

Lis - que passa?

Pat - Ris, dona...

(Enfadantse y reprimithe
al moment.)

En fi, no'n vull fe cap cas.
Ja m' havien donat carbassa,

la mitad de Mas-ricart,
Y bé, cap a la Canonja,
Jonas ray, van a grapat...
- Seguiu, seguim, no destorbo...

Yio - Pero ¿que té?

Joan - (Ha ho sabrás.)

Pat - A mi si que res m'apura!

Nosa - Quan volguen, t'irem avant.

Escena II

Dís - Nosa, ab lo paurec.

Joan - Cap ahont?

Nosa - (Ell.) Al tros nostre.

Yio - Donam una mà.

(La oye agafa el paneret en la
 ma esquerra. Juan li pren la dreta
 y Patan se li pendre la esquerra
 de la Nostra, segons se desprunt del
 dialecte.)

Juan- Advant a mi donam l'altre.

Rosa- Y a mi? qui?...

Pat- Ya tens galan.

- (Y si 'm vols reveren promesos.)

(Qu'ells dos ja estant arreoglats

Rosa- (que somias?) (rient)

Pat- (que? E'ho juro!)

(Seguin parlant)

Juan- (Aquella com deu esta'...

pero en fi 'ls homens son pochs
 y tot l'esias es buscat.)

Rosa- (Patan: si 'm sembla impossible.)

Pat- (Mira, li pots preguntà.)

Joan- Ab quin goig vineh fins à l'era.

(Tota aquesta escena endin
ha en lo seu grup.)

Rosa- Deu meu! Y quin desengany!

(Deix la mà de l'atac
y ab lo davantal à la
cava plora.)

Pat- (Prò que tens, tonta, que ploras?)

Rosa- (Tu no sabs lo que ha passat...)

Joan- Mes temps ha que 't somriaba.

Pat- (Prò que tens?)

Rosa-

Si 'l pare ho sab...

En aquest moment Roseta diu la mà
del paní y la chis al final 'l vers seguint
de modo que te de cance al moment que
la chis diu: Si?

Joan. Tu anabas salt d'una burra.

Giò - Giò.

(Mient, y chiò per onaltant
y estar ab ell es que deu
lo paní.)

Ladros. Ay!

Joan. Que?

Pat. Mal aguantat.

Joan. (Que ha mirat la trencadissa.
tren lo setrell ramput.)

G'ha trencat lo setrell d'oli.

Pat. El setrell? Y tots los plats.

Joan. Això sí qu'es trencadissa!

pro aqueixa nit ja se sab.

Rosa. Yo espero que vingui'l pover.

(Entra dins.)

Pat. Y per xò, t'has enfadat? (a Roseta)

Joan- ¿Y tu, Donchs?

Giò- que vols que fassi?

(Recull los trastos y
entra també diño.)

També l tindrè d'esperar.

Pat- Ara 'm deixen à la fresca...

Joan- Baya un pebrot!

Pat- que hi faràs?

per un ray, - Prò veus, la Rosa,
à tu t'estima bastant...

Joan- Si la Giyó se 'm declarava...

Pat- La Rosa per tu ha ploràt
y jo crech qu aquellas llagrimes
han surtit molt fondas, Joan.

Joan- Entrém y parlemlas d'algo?

Pat- Gents solas?

Joan- Y tant se val.

Yo vinech per veure l'alcalde.
No hi es? Donchs l'haig d'espera.
ademés que jo so'l nunci.

y'l nunci hi té facultat. (Entra.)

Pat- Sr. bi, per un mes o menos...

soch un altre nunci, avant. (Entra.)

Escena 12^a

Sereño, Sr Carbo des nunci.

Sere- Ya ha sigut bon desengany!

Car- Qui s'ho havia de pensa.

Sere- Ben mirat no es gens estrany

perque es costum de cada any
que 's juntan per fe un dia.

Car- Quant jo he vist la porta oberta.
ja he dit ojo!

Ger- Yo tambè

Vigilantibus y alerta!

perque he pensat si s'encerta...

Car- Feyam un pou de dine!

Ger- Me sab molt mal com hi ha mon!

Car- Yo ho contaba tant seguri!...

Si l'alcalde ho sap!...

Ger- Chiton!

Per no cause ab un afront.

No'n dignien res a ningun. *et*

Car- Be. Pero ell voldrà sabè

com aniat...

74

Car-

Deixem fe a mi.

Li diem que no hem vist ve
algun grupo pel carré...
pró que no ha passat d'aquí.
obra nosaltres marxem.

Com qu'ell se queda a n'l lit,
fins a la nit no'l veuem,
y entre tant, ja pensarem
la mentida per la nit.

Car-

Ja us dich que teniu talent.
Sou de tot aquest contorn
lo reverno... (ruido.)

Car-

De la gent.

Desen tot aixó al moment.

Car- A quin puesto?

Ger- Dintre 'l forn.

(Dona la carabina - etc ab
mosso que sen ven - esquerra
a' l'extrem.)

Escena 13^a

Dits. coro general, la dona del sereno
dalt d'un burro si pot se ab dos noquets
a la Dàrria: quitxalla ab esquitades
de canya etc venen del foro dreta. ballant
etc. luegs Patan.)

Coro- Farem molta festa
menjorem en quant.
ja que nos convidar
l'onde del Patan,
avri, avri, avri,

arri, arri, au!

75

=
Oindrem bona teea

beurem vi del bô.

ballarem à l'eva

~~ball~~ de la piaç.

Un xarongo nou.

arri, arri, arri,

arri, arri, xo!

(Gran oit.)

=
-Parlat.

ser-

No moguen tanta gatsava,
després qu' esten convidats....

aixis que siguem a fora
eviden fins a rebentà.

si l'alcalde 's despertaba.

(Los noys ab los esquiscaos
van a la font y se ensoberben
y mullan al secretari.)

Car. Quita'alla! ven! m'han mullat.

(Una dona li aixuga la
levita ab un moçoi.)

Abra en la pobl una taca.

Ger. Patan! Quant vulquis boixea,
ya som tots y t'esperem.

Car. Ciudado! Aquet bordegas!...

(Pega una nota a un)

Car. Yo trobat uns quants amichs
y també 'ls he convidats.

ab ells venen sas mulles.

hi... baixa que ja riuvas.

- Marxarem tot desseguida, (al grup.)

y esmorcarem sent allà.

Car- Sab qui falta? 'L senyo mestre.

Ger- Pobre D. Anton! Viritat.

Car- Aquell si que menjaria...

Udi yo ho dich perque esta' flach.

Ger- Home esela com que no cobra.
ja 'l vidare' jo passant.

Pat-

(brayent lo cap a la
porta.)

(Yo't flich! Y quina caterva!

obnem ja esten despatxats.)

Car- Servens? Donchs que no baixa?

Clu- Comensen à passà adant, (al poller)
y esperens à las glaneras...
qu'ava ja no pot tardà.
Bueno.

Màrxen!...

Orri burro!

Van à dirigirse al loro esquerra
y surten Nasi y Abnton. foro 2°

Escena 14^a

Dits. Nasi y Abnton. ab la escopeta.

=

Na- Alto aquí!

Abn- Botnom parat!

Law- Senyo alcalde?

Na- ¿secretari?

Obn- Ah! aqui voste? això li val
perque jo quant m'hi apunto...

Ma- (Mete l'arma al punt de baix.)

Ger- Que hi hagut?

Car- (Y no dormia.)

Ma- Hola, sereno! Ha passat.

que valga que soch tant brutto
y tinch pit.

Obn- Y jo al costat
que portaba la escopeta...

Ma- Per ultim s'han retirat,
y'ls dos sols, los hem fet corra
fins allà'l pont del barranch.

Ger- Quins eran?

Ma- Lo pato Boira,

Lo Pep de cal Pere Fort,

L'Anton del Pau de la Mudas,

y cinch ó sis mes, que van,

Qu- Son los mes pinpos del poble.

Na- Los pinpos s'han acabat. (ceremiat.)

Aquí ningú m'alsa'l gallu

mentres jo pugui manar;

que, si comenzo a catxetas,

venien saltà més caixals

que'n tren aquell del cotxe

quant per fira ho fa de franch.

Los pinpos! ganduls! Divia,

si un dia 'ls puch embarca...

abns cobraban lo barato

pero avajás han tallat;

cobra qui 'l cobra es l' alcalde.

Car- (Ph' qu'està desaparitant.)

Ma- (Ha fet molt be d'avisar-me.)

Car- (Rectifiqui.)

Ma- (Bixo ray.)

Ph' señores, rectifico.

De lo qu' anava parlant...

vull di... que... com que no's juga,

ava ningú 'l pot cobra,

y si ho fan, pagan la multa,

y jo com autoritat...

la prenh; vull di... me l'incanto...

(Quina mala letra foig.)

(No sabem com
rectifiqui.)

- Veritat que tot lo poble

¿Ja no sab com alabar-m?

Tots. Si, si.

Na- Gràcias, pueblo amado!

Oh! Per parla' al castella... (oberta
cantant)

Estich tant fet als discursos.

Se- Donchs que fem?

Na- Vivem avant.

(Y tot allo de'n Baldini?)

Se- (Ya li dire en sent mes tant.)

Endavant, passiu, quitaalla,
ava ja poden cantà...

(Sen van cantant.)

Escena 16^a

Nasi. Anton.

Jon- Ay-ay! Com es qu'es tancat?

Na- Tancat? - Roseta? Gijó? (trucant.)

Aquí veig això enquistat.

Jon- Que vol dir? (alarmat.)

Na- Que ja han marxat.

Jon- Les dos solas?

Na- Això no.

Seguì qu'ava pe'l darrera
cridant a la Pepeta.

- Miren qu'es massa fatlleva!

Jon- Y donchs, ara l'escopeta?

Na- Ficala a la gatoneva. - (senyalant.)

Escena 14:

Gio, Roseta, Juan Patan.

Nosa- Portau, per l'amor de deu,
qui 't feya tanca?

Port- Perque?

Nosa- Home, si 't sembla, per ve.

Joan- Be, si, vamos, no criden.

Ara estem embolicats

y aixis deixem fe a mi,

venyas com tornan aqui

los dos vells y ls convidats.

sobre allò que tu m'has dit,

m'ha ^{acudit} ~~vingut~~ un pensament...

vaig a toca a somatent...

Deixam fe, vinch tot requit.

(Conte de 1240 1247)

Escena 18

80

Giò. Nozeta. Patan, luego Nani y Anton.

=

Pat- ¿Somatent? ¿que vol na' fe'?

Giò- De segu' algun disbarat.

Pat- Ah! Comprench! Molt ben pensat,
tots se creuran qui sab que'.

y oixei que 'ls fassi senti
lo brandeix de la campana,
morts de susto, y mala gana,
los tens al moment aqui...

(Apareixen Nani y Anton
dreta l' escena.)

Giò y Nozeta- Ell! Ah!

(Desmayanse en los brazos
de Anton.)

Pat- Be!

Ma- Oh! qu'es això?

Pat- (Boant! ara'm l'ubiré.)

An- Abbrassats!

Ma- Y aquí al carré!

que vol dir?

Rosa- Ya ho diré jo. (Ho diré bé
requint per la...)

An- Y tu que'm diràs, traïdora! (Abgafant
per la...)

Pat- (Veyant si seré'l pagano.)

Rosa- Jo no puch...

An- Com no? T'ho mano.

Rosa- Y per xò la Rosa plora!

Ma- (Gera cert! Ah! Trompetè!)

Y tant qu' aquí feya l' minso...

Si no's casa en tu l'esquinso.

Rosa- Pove per Deu!

Ma- Si ho faré!

Jo- Al devant de tanta gent? (Al seu grup.)

Abn- Milló que us vejes tothom.

(Toca la campana.)

Ma- Aquesta campana!

Abn- Com?

(Mirada de Patan a
ells perquè callin.)

Ma- Si tocan a somatent.

Pat- Potsi han entrat?

Ma- Qui?

Pat- No se.

M'han dit que vos ja sabeu
allò dels fusells.

Ma-

¿Veyen?

(A Anton.)

Putren qu'us defensare!

(Obgafa l'escopeta, las noyas
entran dins y abutan y satan
se fican à la casa del frente
la campana son tocant, y
van venint tots atemorissos)

Escena última.
Tots à son temps.

(Al reveno que se primi.)

Na- D'ahon venen?

Ju- Quants son?

Je- Qui sab!

Na- Los heu vist?

Je- Anaban molts!

Prò qui 'ls conta en tanta pols,

Car- Si 'm descurido! Pobre cap! (Ve sense barret.)

82
Ma- Be, quants son?

Car- Un milió!

feyan una pobaguera...

Ger- De tota la carretera...

Car- Si ya son al barranco!

Ma- Donchs, coratje, desapareu!
Abgafu armas.

Tots. ¿Hont son?

Ma- No 'n teniu?...

Batua 'l mon...

Compreune!

(Para la campana.)

Pat- Veyam? callén.

Ya no tocan.

Ma- Veritat.

Pero, be, que heu vist alguí?

(L'escena s'anava omplint
d'homes y donas etc. y l'
alcalde va preguntant.)

Tampoch? V'algam deu, y tu?

Pat.- Vaya un fandango s'ha armar

Na.- Y donchs perquè us heu cregut...

Ya poden anar a la porra.

Car.- Com qu'han tocat...

Se.- Hem vist corra...

Na.- Y tots haben corregut.

Joan.- Si no toco a somatent!.. (ve comentant)

Na.- Prò perquè t'has presumit?...

Joan.- Jo? per lo qu' aquest m'ha dit...

Pat.- Sobre allò d'aquella gent...

Se.- Això l'enyó secretari....

Car. A mi aixis m'ho va explicar

Lo Pau de cal Català, (a un)

un. L' Antonia del Marinari...

Na. Del que's tracta busco jo.

Pat. D'un grapat de mils canons

y caixas de municions...

Ger. Ep! que no he dit res d'aixo.

Abt senyo li van di; miri,

li podem assegurar

qu' avuy vindran, o dema,

alguns amichs de'n Baldiri,

Coms que son de la partida,

y l' alcalde no vol joeh.

me va di, vigileu, Roeh,

si no alguns favan surtida.

y quant tu mitj adormit
m'has preguntat si cantaba,
jo t'he dit lo que passaba
y ho has pres en doble sentit.

Tots. Ah!

Ser- Veyeu? Y tant xerrill... (al poble.)

(Adorman grupo. lo revens
Carbi y poble l'alcalde
agafant al Joan lo porta
a la 3ª bastant dissimu-
lat perquè lo poble no ho
vegi. Patan se'n adona y se
a reunir ab ell y las noyas
qu'estant ab l'auton.)

Na- Vivran aquí, gata maula.

Joan- Escolteume una paraula.

Na- Avuy fas mort de xerrill

L'agafa pel coll y ell y las
noyas l'atenen y requieren

(parlant baix.)

Ger. Ya ha donat un bon trastorn!

Car. Y gracies que n'hem surtit...

Ge. Més lo Pau d'haverho dit...

Car. Pobret! si li van di al forn!

Ma. Donchs que 's casin... (ab Anton)

Jon. Per mi...

Giò. (ab!) (suspirant)

Joan. (que no vus qu'ella també!)

Giò. Patan, serè ta nullè (ab la Giò.) (decidida.)

¡Gi't vaig ofendre!... (demarrantli però.)

Pat. Bixo ray. (contente)

Joan. obra qu'ets la meua dona

(abgarrantla per la mà.)

Devant teu fare la crida.

- allò de la Margarida

qu'ajo he rigut tanta estona.
Mes no vull cap convidat
de fora l'rotllo, curiada,
perque després si m' enfado
creguen que fare salat.

Tot això qu'us ha passat
Ja se perque ha succhit...

Pat- Un mes o menos...

Joan-

Qu'has dit? ^(Pel públic)

Bens rahó dispensarant
ja que fem lo sant Joan
vingan tots y bon profit.

=

- Cant. -

obquets dos nuvis
ja pagavan
vingan si volan
per tots n'hi ha.

=

